

Srbska moravska in timoška divizija.

Že uvodoma smo poročali, da je desno srbsko krilo, v katerem je bila tudi cela srbska takozvana moravska divizija, nameravala udreti preko Sultan-tepe v Küstendil v Bolgariji. V tem neprestanem prodiranju se je oddaljila ta divizija preveč od svojega središča ter je izgubila z njim zvezo. Od treh strani so pritisnili na njo Bolgari, razbita je bila popolnoma. Ostanke razbite divizije so se morali umakniti v noči od sobote (5. julija) na nedeljo proti Kumanovem. Razbito srbsko moravsko divizijo, obstoječo iz polkov 3., 4., 11. in 17. so prištevili k najboljšim srbskim četam. Vest o tem srbskem porazu je učinkovala v Belgradu naravnost strahovito. Od 12.000 mož, ki jih je štela moravska divizija, jih je bilo vjetih 3000, na bojišču pa je obležalo mrtvih in ranjenih nad 5000 mož. V dolgih vlakih so pripeljali ogromno število ranjencev v Belgrad.

Poraz druge srbske divizije, takozvane timoške divizije, se je izvršil istočasno in je bil istotako uničujoč. Divizija, ki je štela 15.000 mož, je prodirala od reke Bregalnice proti mestu Krivolak, da pade v hrbet levemu bolgarskemu krilu. Toda delala je račun brez zmagovalnega bolgarskega generala Ivanova, ki je zapovedoval bolgarski armadi proti Grkom. Dva dni, noč in dan, brez vsakega odmora, je korakal z dvema brigadama proti Krivolaku, kjer je trčil v srbsko timoško divizijo. V tem hipu so pritisnili na njo od severne strani tudi oddelki bolgarskega središča ter levo bolgarsko krilo, in cela timoška divizija je bila v past, iz katere ni bilo več rešitve. Srbi so se borili kot levi. Timoška divizija, ponos srbske armade, ki je pokazala v številnih bojih, naposled pri zavzetju Odrina, čine junaštva in hrabrosti, je bila od vseh strani zajeta. Od vseh 15.000 mož je komaj 4000 mož ostalo pri življenju, ki so s 35 častniki vred izročili Bolgarom orožje in le nekaj sto mož je prebredlo deročo reko Vardar ter se rešilo onkraj Vardarja. Srbi so izgubili 6 večjih poljskih topov, 27 brzostrelnih topov ter 6 strojnih pušk, 6 mitraljez, 16 vozov z

vojaško municijo ter 100 vozov z drugimi vojaškimi potrebščinami in živili.

V soboto ob 4. uri popoldne je bilo konec srbske timoške divizije. V Belgradu vlada silna potrlost in nekateri listi že pišejo, da bi nehal ta bratomorni boj.

Pot do Niša.

Bolgari hočejo očividno v Niš ter odrezati glavni srbski armadi na jugu med Skopljem in Kumanovem vsako zvezo z domovino. Da si zavarujejo hrbet, začeli so napadati srbske čete severno od Niša. Posrečilo se jim je zavzeti Zaječar ter razkropiti severno srbsko armado, tako, da so deli te armade prihiteli celo do Donave. Brzojavne zveze z drugimi srbskimi kraji so pretrgane. Nekoliko nižje prodirajo ob reki Timok druge bolgarske čete proti Nišu. Na prelazu sv. Nikolaja je prišlo do bitke, v kateri so zmagali Bolgari. Južno od srbskega mesta Pirot prodira tretja bolgarska četa proti Vranji, da brčkone pretrga Srbom zvezo z Nišem, ter, ako bo potrebno, priskoči glavni bolgarski armadi na pomoč, ko se pri Skoplju-Kumanovem vname glavna in odločilna bitka med Srbi in Bolgari.

Bolgarsko-grško bojišče.

Severno od Soluna, med Gjevgelijem, Dorjanom in Seresom, se vrše boji med južno bolgarsko armado, ki ji poveljuje general Ivanov, zmagovalec pri Odrinu, in med Grki. Na tem bojišču so Bolgari umikajo. Kakor je posneti iz bolgarskih poročil, hočejo Bolgari z umikanjem Grke zvabiti dalje v Makedonijo, da jih potem primejo od treh strani.

Dne 3. julija in naslednje dni se je vršil ob železnici, ki veže Solun preko Seresa z Dedeagacem, večji boj. Poporočilih iz grškega tabora se je posrečilo Grkom osvojiti bolgarsko postojanko Kilkis. Boj je trajal 3 dni. Na levem grškem krilu so Grki zavzeli tudi bolgarsko utrdbo Gjevgelij. Bolgari so se pred grško pomočjo umaknili na vzhodni breg reke Vardar. Pri teh bojih so zajeli Grki bolgarsko stotnijo

200 mož. Predno so Bolgari zapustili Gjevgelij, razstrelili so železniški most čez Malo Reko. Dne 5. t. m. se je vršil dokaj krvav boj za bolgarsko utrjeno postojanko Dorjan, katero so Grki po daljšem boju zajeli. Grki so tukaj vjeli 150 bolgarskih vojakov. Tudi na desnem krilu je prodirala grška armada zmagovito naprej. Grki so napadli Ligovani in Lagani ob cesti, ki vodi iz Soluna v Seres in bolgarske čete so se zopet umaknile. Na skrajnem desnem krilu nižje Seresa so grške čete zasedle tudi mesto Nigrita. Bolgari so mesto poprej zažgali. Kakor je posneti iz grških poročil, se Bolgari grškim napadom niso mnogo ustavljali, ker poročila izkazujejo le malo število mrtvih in ranjenih. Bolgari imajo očividno namen, da bodo prodrle grške čete dalje proti severu, da jih primejo od vzhoda (od Tahinjskega jezera), od severa in zahoda od Strumice. Vrh tega je general Ivanov z večjim oddelkom vojaštva odšel na Ovčje polje tamošnji bolgarski armadi na pomoč.

Velika žalost v Belgradu.

Da je bila timoška divizija, ki je veljala za najboljšo in najhrabrejšo srbsko divizijo, potolčena in vjeta, je naredilo v Belgradu veliko žalost. Prejšnje veselje nad vsakim ugodnim poročilom je popolnoma izostalo, nad prebivalstvo je legla potrlost. Turška vojska ni zahtevala toliko žrtev kot sedanja. Umrlih in ranjenih se šteje že nad 15.000. Zdravnikov primanjkuje. Ranjeni ležijo po dva v eni postelji. Bolnišnice so prenapolnjene, sedaj se kopališča in gledališča prirejajo za sprejem ranjencev. Vladni list „Samouprava“ svari druge liste, naj bodo previdnejši v objavljanju o dogodkih na bojišču in naj ne poročajo vedno le o srbskih zmagah. Ministrski predsednik Pašić je imel daljši pogovor z ruskim poslanikom Hartvigom, in sicer kakor bolgarski listi menijo, mu je izrazil željo, da se kmalu sklene mir. Srbija je bila prisiljena vsled dosedanjih neuspehov, da je poklicala vse osebe od 16 do 60 let pod orožje. Tudi to ni ostalo brez mučnega utisa na ljudstvo.



Prinašamo majhen zemljevid, da si naši čitatelji lažje predstavljajo dogodke na sedanjih balkanskih bojiščih. Grško-bolgarsko bojišče leži severno od Soluna (na zemljevidu Saloniki). Grki so prodrli že do Seresa, Nevrekopa in Strumice. Vsi drugi v grško-bolgarski vojski imenovani kraji ležijo med temi tremi kraji.

Glavno srbsko-bolgarsko bojišče je okoli Štiplja (Istip). Po zadnjih poročilih se umikajo srbske čete proti Skoplju (Üsküb) in Kumanovem. Na zemljevidu je tudi Küstendil (Kostendil), kamor so prodrli Srbi, a bili pozneje zopet nagnani. Ovčje polje leži med Küstendilom in Štipljem in severni obronki Ovčjega polja se imenujejo Ozegova planina.

Zaječar leži na severu ob srbsko bolgarski meji in sicer nad Knježevcem, ki se nahaja na zemljevidu. Južno od Caribroda leži Trn in jugozahodno od Trna mesto Vranja ob železnici v Niš.

Politični ogled.

— Slovensko-Hrvaško. Prihodnje nedeljo, dne 13. julija, se vrši na Goriškem volitev za splošno skupino v deželni zbor. Slovenski del dežele voli 3 poslance in italijanski z mestom Gorico vred tudi 3. Kakor smo že zadnjič poročali, je prišlo v Slovenski ljudski Stranki do hudega razpora. Stara in nova struja se borita med seboj za prvenstvo. Agitacija je na obeh straneh zelo živahna. Katera struja bo izšla kot zmagovalka iz volilnega boja, se sedaj še ne da reči. — Pod novim deželnim predsednikom se koroškim Slovincem ne godi nič boljše kot poprej, ko je vladal znani baron Hein. Vlada jih pritiska in skuša zadrževati vsako narodno napredovanje. Dne 29. junija so imeli Orli iz St. Janža izlet v Sveče v Rožni dolini; napravljeni so bili napol v kroju, napol v navadni (civilni) obleki s klobuki na glavi. Kljub temu pa je c. kr. žandarmerija po navodilu c. kr. okrajnega glavarstva prišla Orle in jih zaprla. Tako se po-

stopa na Koroškem s Slovinci, ki so bili že od nekdaj s celim srcem zvesto udani Avstriji in cesarju. Nemci in nemškutarje pa vlada ščiti, kolikor se le da. Slovenski liberalci s svojim sokolstvom nič ne silijo na Koroško, ker se bojijo boja z vlado. Nastopajo le tam, kjer je treba med Slovinci narediti razpor, seveda na veliko veselje Nemcev. — 12 slovenskih deželnih poslancev v tržaškem deželnem zboru je ustanovilo Slovenski klub. Načelnik mu je državni poslanec dr. Otokar Ribar. — V Hrvatski stranki prava so si pristaši dr. Mile Starčevića, ki so se ločili od takozvanih čistih pravašev Frankove struje, ustanovili svoje lastno glasila „Hrvat“. Madžarska vlada ga je začela že preganjati. V pretečenem tednu ga je državništvo zaplenilo v eni številki na 46 mestih.

— Gornje Avstrijsko. Krščanska stranka na Gornjem Avstrijskem vedno bolje napreduje. Kmečko in mestno prebivalstvo je združeno v močne krščanske politične in nepolitične organizacije. Uspeh teh organizacij se je zopet pokazal pri nadomestni volitvi za deželni zbor v mestni skupini Vöcklabruck. Krščanski socialci Pichler je premagal liberalca Obermaierja z

510 proti 484 glasovom. Dosedaj so zmagovali v tem okraju vedno liberalci, kateri se sedaj radi propada silovito jezijo. Tudi štajerski Slovinci, pristaši Slovenske Ljudske Stranke, se ne smemo zadovoljiti samo s kmečkimi občinami, ampak mi moramo z vsemi silami delati tudi na to, da bo krščanski in narodni duh v naših mestih premagal gnili liberalizem in nemškutarstvo. — Gornjeavstrijski deželni zbor že poldrugo leto ne more delovati, ker se liberalni Nemci protivijo spremembi volilnega reda za občinske volitve, po katerem bi nižji stanovi prišli do večje pravice.

— Češko. Vlada je opustila namero, upostaviti na Češkem mesto deželnega odbora upravno komisijo. Nemci se namreč odločno protivijo, da bi bilo v tej komisiji 5 Čehov in samo 3 Nemci, kakor se je nameravalo, povrh bi bil pa še predsednik princ Lobkovic Čehom bolj prijazen kot Nemcem. Nemci tudi nečesto pripustiti, da bi se deželne doklade zvišale za 10%. Dež. odbor bo torej deloval naprej in najemal posojila, da pokrije nujne tekoče stroške. Vsekako pa bo tega čudnega liberalnega gospodarstva na Češkem skoro konec. Deželi so liberalci, ki imajo v nemškem

kakor v češkem taboru prvo besedo, napravili zadnji 2 leti nad 100 milijonov kron dolga. Liberalci so res povsod zapravljalci narodnega premoženja. — Češki Nemci postajajo vedno bolj nestrpni. Več mest zahteva od vojne uprave, da naj premostijo slovanske vojaške posadke iz nemških mest, ker jim ne ugaja slovansko govorjenje in petje. Nestrpnosti!

— **Galicija.** V tej deželi imajo sedaj volilni boj za deželni zbor. Glavna borba se vrši med strankami, ki hočejo spremembo deželnozborskega volilnega reda v liberalnem duhu in strankami, katere odločno nasprotujejo volilni izpremembi, ki bi škodovala katoličanom. V kmečki skupini so stranke, ki so za volilno preosnovo v zvezi z Rusini, dobile 49, nasprotne stranke pa 25 mandator. Rusini so imeli v volilnem boju srečo. Vzeli so Poljakom 10 mandator, starorusinom in radikalcem pa 3, tako, da so si priborili skupno 13 mandator. Med Poljaki so liberalne stranke mnogo izgubile. Novoustanovljena Krščanska Ljudska Zveza je dobila v prvem boju 11 poslancev. Pri volitvi v mestni skupini so stranke večinoma obdržale svoje mandate. Narodni demokratje so dobili 13 (poprej 15), Vsepoljaki 5 (poprej 5), razne druge stranke pa po 1 mandat.

— **Italija.** Italijanski kralj Viktor Emanuel je s kraljico Heleno obiskal pretečeni teden nemškega cesarja viljama v Kielu na Nemškem. Italijanskega kralja je spremljal zunanji minister Di Gugliano. Sestanek je imel gotovo političen namen, posebno glede na zmede na Balkanu. Kakor je videti, Nemčija vedno na lihem ruje proti Avstriji in njenim državnikom. Nedavno sta bila v Berlinu ruski car in angleški kralj, sedaj pa je imel Viljem politični sestanek še tudi z italijanskim kraljem. Avstrija pa, ki je bila vedno zvesto na strani Nemčije, je osamljena. Italijanska kraljeva dvojica je obiskala tudi norveškega kralja v Stokholmu. — V Afriki se Italijanom še vedno ne godi posebno dobro. V Tripolitani, posebno pa Cirenajki, se domači arabski rodovi postavljajo Italijanom po robu. Pretečeni teden so bile italijanske čete zopet močno tepene.

— **Nizozemsko.** Kakor smo že v zadnji številki poročali, so pri volitvah v državni zbor zmagali združeni liberalci in socialni demokratje proti krščanski stranki, v kateri so združeni katoličani in zmerni protestantje. Glavni vzrok propada je pripisovati strasti hujškarji liberalcev in socialnih demokratov proti katoličanom. Da bi mirne protestante odvrnili od katoliške stranke, so nasprotne stranke izzvale versko sovraštvo med katoličani in vernimi protestanti. Liberalni listi so pisali o „strašni rimski nevarnosti“ in so posebno pri ožjih volitvah kričali: „Proč s krščansko vladjo! Volite proti krščanskim socialno-demokratskim kandidatom!“ Nasprotno pa so krščanski volilni odbori priporočali svojim volilcem, naj volijo pri ožjih volitvah proti socialnim demokratom liberalce. V sled liberalno-socialnodemokratske zmage je odstopila dosejana krščanska vlada. Liberalci pa brez socialnih demokratov ne morejo sestaviti ministrstva, ker so preslabi. Poroča se, da namerava kraljica socialnodemokratskemu voditelju Trölsstru poveriti sestavo novega ministrstva. Vsekako pa se tudi liberalno-socialnodemokratska vlada ne bo mogla dolgo držati, ker ima v državnem zboru komaj 10 glasov večine nad krščanskimi strankami.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

13. nedelja: 9. po Binkošti; Marjeta, devica in mučenica.
14. ponedeljek: Bonaventura, škof; Just, mučenec.
15. torek: Henrik I., cesar; Vladimir, kralj.
16. sredo: Škapulirska Devica Marija Karmelska.
17. četrtek: Aleš, spoznavalec; Generaz, mučenec.
18. petek: Kamil Lel., spozn.; Friderik, škof.
19. sobota: Vincencij Pavlanski, spozn.; Maksina, devica.

* **Osebnost.** C. g. dr. Matija Slavič, bogoslovni profesor v Mariboru, je danes odpotoval čez Egipt v Arabijo, Palestino in Sirijo.

Iz učiteljske službe. Na trirazrednici v St. Ilju v Slov. goricah, drugi plačilni razred, je oddati mesto učitelja ali učiteljice; prošnje do dne 22. julija 1913.

Iz finančne službe. Davčni pristavi Anton Kupej, Vincenc Gal in Anton Hödl so imenovani davčnim oficijalom.

* **Iz srednješolske službe.** Suplent (začasni učitelj) na mariborski državni gimnaziji, Karl Tribnik, je imenovan za stalnega učitelja istotam. Za učitelja na celjski državni gimnaziji je imenovan Adolf Zelenka, realni učitelj na Dunaju.

Salezijanci imajo za svoj naraščaj redovne šole v novem veržejškem zavodu. Letos otvoril družba poseben pripravilni tečaj v slovenskem jeziku. — Mladenci, ki niso prestari in bi želeli bolje poznati salezijanski poklic, naj se obrnejo na vodstvo Marijanišča v Veržeju, pošta Križevci, Stajersko.

* **Župnik** Sv. Marjeta na Polzeli je dobil č. g. Ivan Jodl, župnik pri Sv. Andražu poleg Velenja.

* **Katoliški shod v Ljubljani.** Le še mesec dni nas loči od veličastnih priredb katoliškega shoda v Ljubljani. Treba se je sedaj hitro pripravljati po vseh naših župnijah, po vseh naših društvih. Bratje Hrvat se pripeljejo na katoliški shod v Ljubljani z velikim posebnim vlakom. Spremljali jih bodo njihovi škofje. Čehi pridejo tudi s posebnim vlakom; tudi Poljaki živahno agitirajo za udeležbo na katoliškem shodu. Posebno veličasten bo prizor na Kongresnem trgu, kjer

bo zbrana pri sv. maši vsa množica in kjer se bode slovensko in hrvaško ljudstvo na čelu svojih škofov posvetilo Brezmadežni. Zato se pa dvignimo vsi, da bomo navzoči pri tem slovesnem, zgodovinskem trenutku! Po slovesni posvetitvi Brezmadežne bo mogoča manifestacija slovenskega in hrvaškega ljudstva za sivolasega nam vladarja, ki praznuje letos 65letnico svojega vladanja. 100 let je letos, odkar smo prišli od Francozov nazaj pod avstrijskega Orla, zato je ta trenutek najprimernejši, da damo duška stari slovenski zvestobi do avstrijskega prestola. Vsak naj se torej potruži, da bo vse to kar najbolj slovesno. Posebno prosimo, da pride kar največ narodnih noš! To mora biti obenem tudi prava, velika slavnost naših prekrasnih narodnih noš! Še mesec dni imamo čas za podrobne priprave — če vsi v vsaki župniji store, kar jim je mogoče, bo o katoliškem shodu v Ljubljani govoril svet!

* **Na katoliški shod!** Župni uradi imajo že vsi v rokah zglasilnice za katoliški shod. Nemudoma oglasite svojo udeležbo pri župnih uradih. Vstopnica h glavni manifestaciji in k telovadbi Orlov v nedeljo, dne 24. avgusta, velja 1 K. Tudi društva naj svojo udeležbo naznanjajo potom župnih uradov. Povsod agitirajte za največjo udeležbo!

* **Iz štajerskega tabora.** Zopet eden. Visok obisk pri štajerskem županu Koserju v Spodnjem Gasteraju. Pravijo, da visoki ljudje radi občujejo z visokimi gospodi. Tudi pri županu Koserju se je napovedal na obisk visok gospod od deželnega odbora iz daljnega nemškega Grada. Tam gori so namreč izvedeli, da v Spodnjem Gasteraju ne „stimajo“ denarne strune šolskih doklad, ki jih spodnjegasterajski občina pobira od ljudstva potom osebnega iztirjevanja. In visoki gospod od deželnega odbora je dne 19. junija temeljito pregledal pokvarjeni šolsko-dokladni instrument vpricho Koserja in krajošolskega načelnika g. Krajca, ki je bil k reviziji povabljen, da poroča, kako „vestno in natančno“ mu je Koser izplačeval krvavo zaslužene prispevke svojih občanov. In revizija je dognala, da je manjkalo teh preklicanih strun na instrumentu samo za 2185 K 34 vin., ki jih je g. Koser tekom let od ljudstva prejemal, pa jih gotovo iz „pozabljenosti“ ni izročil na pristojno mesto. Dasi je bil Koser o reviziji obveščen in je imel časa skoraj 14 dni in so še v zadnjem trenutku, Bog ve od kod vse, letale krone skupaj, je vendar spravil in dobil komaj 1600 K, ki jih je moral vpricho komisarja izročiti načelniku krajnega šolskega sveta. Za ostalih 585 K so odpovedali vsi Koserjevi žepi in mora „vestni“ gospod Koser ta znesek poravnati tekom enega meseca, seveda z zaostalimi obrestmi vred od 2 let. Vemo, da so ta odkritja silno neljuba Koserju, a Koser naj tudi ve, da ima vsak davkoplačevalec pravico, da zahteva, da se njegov prispevek v primernem času izroči kamor spada. Vsi drugi pa, ki so redno prispevali ta šolski davek, pa so gotovo veseli, da je to početje prišlo na dan. Ali ne ve Koser, kako se imenuje tako početje, ako kdo nevestno gospodari s tujim denarjem? Ni čuda, če je bil na dan revizije „ganz nervös“. Saj mu je komisar zabrusil v obraz, da je vsak župan nervozen (razburjen), ko se vrši neljuba revizija. Mi pa bodemo skrbeli, da bodemo pripravili Koserju še dosti zmedenosti.

* **Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje** priredi letos Krščansko-soc.-Zveza, in sicer dne 14. julija t. l. Vlak gre iz Celja.

Vozni red in cene so sledeče:

Iz Celja	ob 8. uri	10 minut	Cena: III. razred.		II. razred.
			K 6 80		K 11—
Iz Laškega	8.	23	6 60		10—
Iz Rim. Toplic	8.	33	6 60		10—
Iz Zid. mosta	8.	48	6 20		9—
Iz Hrastnika	8.	59	6—		8 50
Iz Trbovelj	9.	7	6—		8 50
Ljubljana dohod	10.	7	—		—
odhod	10.	20	—		—
Otoč dohod	11.	47	—		—

Nazaj se vrnemo dne 15. julija zvečer. Vlak gre nazaj iz postaje Lesce, tako, da bodo romarji šli lahko na Bled in potem v Lesce vstopili na vlak. Celjski vlak vozi nazaj po tem-le voznem redu:

Iz Lesce	gre	ob 2. uri	22 minut	popoldne
Iz Otoč	gre	2.	35	—
V Ljubljano	pride	3.	34	—
Iz gre	gre	3.	45	—
V Zidanmost	pride	5.	4	—
V Celje	gre	5.	45	—

Romarji imajo nazaj grede zvezo iz Celja v Savinjsko dolino. Kart, s katerimi bi se lahko nazaj grede enkrat izstopilo, nimamo nobenih na razpolago. Za otroke do 4 let je voznja prosta, za otroke nad 4 leta je plačati celo karto. Karte bomo od železnice dobili še le v četrtek. Razposlali jih bomo takoj v četrtek, zato naj romarji v petek in soboto gotovo vprašajo na poštah za karte. Poprej jih ni treba reklamirati. Enkrat odposlane karte se ne vzamejo več nazaj. Na vlakuse karte ne bodo dobile. Karte se naročijo in denar naj se pošlje edino le na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta 5. V Mariboru se karte lahko kupijo v tiskarni sv. Cirila. Karte se pošljejo izključno samo tistim, ki pošljejo denar.

Romarje opozarjamo, da naj kart ne pozabijo doma in da jih ne izgubijo, ker odbor nikomur ne more povrniti izgubljene karte.

P. n. gospode dušne pastirje, ki se bodo romanja udeležili, prosimo, da nam po dopisnici to javi-

jo, da jim priskrbimo prenočišče. Torej pa na svidenje!

Mariborskega vlaka k Mariji Pomagaj ne bo! POZOR! Tistim romarjem, ki so se hoteli peljati k Mariji Pomagaj z mariborskim vlakom, naznanjamo, da se je mariborski vlak odpovedal, ker se ni oglasilo zadostno število romarjev. Tisti, ki so denar že poslali, ga bodo po nakaznici zopet dobili nazaj. Ako hočejo, se lahko pridružijo celjskemu vlakom, za katerega bodo dobili karto še v ponedeljek zjutraj v Celju. Romarski odbor.

* **Sokoli -- na bernji!** Koliko je gromel pred par leti dr. Kukovec proti bernji in ves liberalni tabor je vpil ž njim, a danes vidimo njegove najzvestejše oprede, Sokole, same na bernji, kakor razvidijo naši čitatelji iz dopisa Smartno pri Slov. Gradcu. Sokoli hodijo po bernjo, da lahko uprizarijo veselico. Pridejo tudi h preklicanim klerikalcem, kajti pri pivu in vinu tudi klerikalni denar nima duha. Živela sokolska bisaga!

* **Sokolsko viteštvo.** Češki listi poročajo, da so Sokoli napadli katoliške Orle v Dobromelici, ker so se udeležili procesije sv. Rešnjega Telesa. Sokoli so jih obmetavali s kamenjem ter jim zaprli pot. Vrli češki Orli so bili do krvi telesno poškodovani in njihove obleke raztrgane.

* **Prusi pridejo.** Da naši nemškutarji res delajo za protestantske Pruse, glejte dokaza! Okoli 15. septembra pride, kakor poročajo nemški listi, posebna družba Prusov v naše dvojezične kraje, da si ogledajo napredovanje nemstva in protestantstva. Pridejo pa v St. Ilj, Maribor, Celje, Ljubljano, Kočevje, Postojno, Opatijo, Pulj, Trst, Bled, Belo peč, Trbiž, Beljak, Celovec, Rožno dolino, Železno Kapljo. Nemškutarji se že pripravljajo na sprejem. Menda ne bo škodilo, da se tudi Slovenci pripravimo. Za naše nemškutarje mora biti ta obisk poniževalen, kajti sedaj, ko jih prihajajo njih gospodje inšpicirati, lahko uvidijo, da so res sami hlapci — protestantovskih Prusov.

* **Ne potrebujemo.** V liberalnem taboru je zopet prišla stara laž na površje, da dobivamo od Slovenske Straže denarno podporo. Čemu naj jo neki potrebujemo? Mi ne delamo z dolgovi, ampak nam hvala Bogu vsako leto še toliko ostane, da bi lahko plačali vse dolge liberalnih in slogaških štajerskih časnikov ter še jetičnim posojilnicam liberalcev dali lepo vlogo. Pač pa je res, da gremo mi Slovenski Straži rađe volje in vsepovsod na roko in četudi moramo pri tem doprinesati žrtve, ki postavljajo vse pojme liberalcev o narodni požrtvovalnosti v senco. Liberalni berači in zadolženci nam naj torej ne vsiljujejo več podpor, ki jih ne potrebujemo in ne rabimo.

* **Tuji med nami.** Nemško-napadalna Südmarka naznanja, da je naselila med Slovenci 2 Virtemberžana, 1 Saksonca, 4 Niževavstrijce, 2 Nemca iz Češkega, 1 Tirolca in 1 nemškega Moravana. Slovenski ljudje morajo za težake, hlapce in viničarje, nemški tuji pa zasedajo njihova posestva. Kmečko ljudstvo, ali ne vidi svojih sovražnikov?

* **Slovenska kmetijska šola** v St. Juriju ob južni železnici je izdala za l. 1912 poročilo o svojem delovanju. Ker je v poročilu tudi mnogokaj za gospodarstvo zanimivega, bodo prinesle naše „Gospodarske Novice“ temeljito oceno.

* **Koledar Slovenske Kmečke Zveze.** Rok za nabiranje udov K. Z. in naročnikov na koledar se je podaljšal do 1. avgusta, ker se mnogi zaupniki niso vpslali nabiralnih pol. Za vzgled, kako je treba delati za našo organizacijo, naj bo vsem zaupnikom naš vrli zaupnik pri Sv. Juriju v Slov. gor., ki nam je vpsal nad 130 udov.

* **Tržno poročilo.** Hranilnice, posebno pa bogate banke, izvajajo vedno več denarja v svoje blagajne. Obresti se vedno vzdigujejo, denar je dan za dnevom dražji. Listi, ki so v zvezi z velikimi denarnimi zavodi, poročajo, da se bo obrestna mera na jesen še bolj dvignila (govori se celo o 7%), ker se vsepovsod čuti veliko pomanjkanje denarja. Bogati židje delajo v sedanjem času velikanske dobičke. Avstro-ogrsko banka je n. pr. koncem l. 1912 izkazala 40 milijonov kron čistega dobička pri 6%ni obrestni meri. Letos se računa, da bo ta osrednji denarni zavod zaslužil najmanj 50 milijonov. Ves ta dobiček znosijo bogatašem oni sloji, ki morajo v sedanjih draginjah iskati posojila. — Cena živini po zadnjem dežju ne pada več tako znatno kot poprej. Klavna živina in prašiči imajo sedaj trdno ceno. Le slabše vrste in plemena živina še vedno izgublja na ceni. Priporočamo živinorejcem, da še sedaj poskrbijo za več krme. Na zimo ali pa spomlad utegne cena živini zelo poskočiti. Na Balkanu se je število živine vsled vojske zmanjšalo pod polovico in se od tam še leta in leta ne bo uvažalo živine in mesa. Živinorejci čuvajte torej svojo živino! — Cena železu se je zopet znižala. Železo v drogih je izgubilo na ceni 1 K pri 100 kg. Radi denarne draginje se baje železa mnogo manj proda kot prejšnja leta.

* **Levo francosko žganje.** Dovoljujem si Vam naznaniti, da je Mentholovo francosko žganje izborno sredstvo pri vseh revmatičnih napadih in da ga pri ordinacijah zelo rad rabim. Velepoštovanjem M. U. dr. Ferd. Karafiat. (Kalmar 15).

* **Duhovščina šentlenartske dekanije** je na konferenci pri Sv. Ani na Krembergu po šentlenartski podružnici Slov. Straži zopet darovala 25 K. Hvala iskrena požrtvovalni duhovščini za njeno denarno pomoč v prilog narodno obrambnemu delu.

* **Turške srečke.** loterija in hranilnica! Najmanj reskira, kdor naroči turško srečko, kajti vsaka srečka mora zadeti! Turške srečke imajo vsako leto šest žrebanj, pri katerih se izžreba nad 10.000 dobitkov, med temi 3 po 400.000, 3 po 200.000, 3 po 300.000, 6 po 10.000 frankov itd. Turške srečke igrajo še 61 let, toliko časa pa traja tudi igralna pravica njihovih lastnikov brez vsakega nadaljnega